

Een aantekening betreffende *Hydrobia minuta*, *Hydrobia totteni* en *Hydrobia neglecta*.

door Henk K. Mienis

Het brakwaterslakje *Hydrobia minuta* (Totten, 1834) duikt de laatste tijd veelvuldig op in de literatuur. Zo vermeldt bijvoorbeeld mevr. Bruggeman-Nannenga (1973: 157) deze soort van Connecticut, terwijl Nordsieck (1972: 142) dit taxon van de Europees-Atlantische kust vermeldt.

Beiden hebben echter over het hoofd gezien dat Morrison (1954: 26) er op gewezen heeft dat Totten deze soort oorspronkelijk als *Turbo minutus* in 1834 beschreven heeft. Deze naam was toen echter reeds diverse malen gebruikt door andere auteurs. Zo bestonden er reeds een *Turbo minutus* Brown, 1818, en een *Turbo minutus* Michaud, 1828. Morrison verving de naam *H. minutus* dan ook terecht door een nieuwe: *Hydrobia totteni*, zodat we voortaan deze naam moeten gebruiken.

In zijn vermelding van *Hydrobia totteni* (als *H. minuta*) van de Atlantische kust van Europa, schrijft Nordsieck (1972: 142): "*Hydrobia minuta* (Totten, 1834) = *neglecta* Muus, 1962 (sic !, HKM)", terwijl hij enkele regels lager vermeldt: "Die Form (?) *neglecta* Muus ist glatt u. hat 6 Umgänge. Es kann sich auch um eine eigene Art handeln." De vraag rijst nu of we in het geval van *H. neglecta* werkelijk met een junior synoniem van *H. totteni* te maken hebben.

Een vergelijkende studie van de anatomie van *H. totteni* en *H. neglecta* zou hier waarschijnlijk klaarheid kunnen brengen, immers vorm van de penis, en pigmentatie van de kop en de tentakels zijn in de *Hydrobia*'s vaak heel constante kenmerken.

De anatomie van *Hydrobia neglecta* is heel goed bekend.

-Goede-

Goede afbeeldingen werden gegeven door Muus (1963: fig. 1 - 3), welke figuren gedeeltelijk gecopiëerd werden door Butot (1964: 1141) en Jansen & de Vogel (1965: fig. 8).

Ook de anatomie van Hydrobia totteni is goed bekend. Davis (1966: fig. 1-5) heeft deze soort namelijk uitvoerig beschreven, terwijl hij op hetzelfde ogenblik H. totteni vergelijkt met de drie Europese soorten: H. ulvae, H. stagnorum (als H. ventrosa) en H. neglecta. Hierbij kwam hij tot de conclusie dat anatomisch gezien H. totteni het meest overeenkomst vertoont met H. stagnorum. Pigmentatie van de kop en vorm van de penis zijn in beide soorten vrijwel identiek en geheel verschillend met die van H. ulvae en H. neglecta. Davis beschouwt echter H. totteni en H. stagnorum als twee verschillende soorten op basis van enkele minder in het oog lopende kenmerken zoals bijvoorbeeld de vorm en formule van de radula.

In elk geval blijkt uit het onderzoek van Davis dat Hydrobia totteni Morrison, 1954 en Hydrobia neglecta Muus, 1963 als twee goede soorten opgevat moeten worden.

Hydrobia neglecta is tot nog toe alleen in Europa gevonden, terwijl elk anatomisch bewijs over het voorkomen van Hydrobia totteni langs de Atlantische kust van Europa geheel ontbreekt. H. totteni blijft in zijn verspreiding dan ook beperkt tot de oostkust van Noord Amerika.

Literatuur

- Bruggeman-Nannenga, I., 1973. Het verzamelen van mariene mollusken in Connecticut (V.S.)
Corr. blad Ned. Malac. Ver., 151: 156 - 159
- B(utot), L., 1964. (Bespreking van Muus, 1963) Corr.blad Ned.Malac. Ver., 109: 1140-1141.
- Davis, G.M., 1966. Notes on Hydrobia totteni. The Venus, 25 (1): 27-42.
- Jansen, A.W., & E.F. de Vogel, 1965. Zoetwatermollusken van Nederland. 1-161.
Amsterdam.
- Morrison, J.P.E., 1954. Hydrobia totteni, new name for Turbo minuta (Totten, 1834)
(Gastropoda:Hydrobiidae). J.Wash.Acad. Sci., 44 (1): 26.
- Muus, B.J., 1963. Some Danish Hydrobiidae with the description of a new species,
Hydrobia neglecta. Proc. Malac. Soc. London, 35 (4):
131 - 138.
- Nordsieck, F., 1972. Die europäischen Meeresschnecken. (Opisthobranchia mit
Pyramidellidae; Rissoacea). 1-327. Stuttgart.

Adres van de schrijver:

The Hebrew University of Jerusalem,
Department of Zoology,
Mollusc Collection,
Jerusalem, Israel.